

ת"פ 14077/07/19 - מדינת ישראל נגד פארס (בן אשרף) חסן

בית המשפט המחוזי בחיפה

23.2.2020

ת"פ 14077-07-19

מדינת ישראל נ' פארס

חסן

לפני השופט יצחק כהן, סגן נשיא

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד שני בן-גיגי [פמח"פ]

נגד

פארס (בן אשרף) חסן

יליד 6.2.2000

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד ליאונד פרחובניק [סניגור ציבורי]

גזר דין

א. ההליך

1. בעקבות הסדר טיעון שנעשה בין הצדדים, הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן. הנאשם הודה בעובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן, והורשע על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו, ועתה בא אני לגזור את עונשו.

יצוין, כי בגין העבירות שהנאשם הודה בביצוען, נתון הנאשם במעצר מאז 20.6.2019.

ב. כתב האישום המתוקן

2. על פי כתב האישום המתוקן, אברהים ח'טיב ואחמד מוסטפא, חבריו של הנאשם, עבדו בעסק הנקרא "עומבר - הנדסת חומרים וסחר בע"מ", הנמצא באזור התעשייה במפרץ חיפה. במהלך חודש פברואר 2019 הודיעו השניים למנהל העסק - גד שמו - על התפטרותם מעבודתם. מספר ימים לאחר מכן ביקש אברהים מגד להחזירו לעבודה אך גד סרב. נוכח סירובו של גד להחזיר את אברהים לעבודה, דרש אברהים מגד תשלום סכומי כסף שונים, מעבר לסכומי הכסף שהופרשו עבורו לקרן פיצויים, ואשר באותה עת לא ניתן היה למשוך אותם. גד סרב לדרישותיו של אברהים. בעקבות זאת סיפר אברהים לקרובי משפחתו

ולחבריו, כי העסק בו עבד חייב לו סכומי כסף בגין פיטוריו.

בתאריך 6.6.2019 אברהים אחמד והנאשם שוחחו ביניהם על החוב שאברהים טען שהעסק חייב לו, וקשרו ביניהם קשר לסחוט את גד ולדרוש ממנו לשלם להם סך 100,000 ₪, אותו יחלקו ביניהם. השלושה סיכמו שכל אחד מהם יקבל סך 30,000 ₪, וביתרה, בסך 10,000 ₪, הם ירכשו מוצרים לשימושם המשותף. לצורך ביצוע תכניתם, קשרו השלושה לאיים על גד כי יפגעו בו ובעסק, וכן להצית מבנים המשמשים את העסק. כחלק מהקשר אברהים ואחמד מסרו לנאשם את מספר הטלפון של גד.

באותו תאריך עצמו - 6.6.2019 - בשעות 01:29 ו- 01:30, הנאשם ניסה להתקשר אל גד במטרה לאיים עליו ולדרוש ממנו את סכום הכסף הנזכר, אך גד לא ענה לו. השלושה נסעו אפוא לתחנת דלק ורכשו בנזין אותו מלאו בשני בקבוקי פלסטיק בנפח 1.5 ליטר. לאחר מכן בשעה 03:00 בלילה נסעו השלושה למקום העסק, נכנסו למתחם העסק לאחר שקפצו מעל לגדר, והציתו את העסק.

נטען בכתב האישום (וכאמור הנאשם הודה בכך), כי "כתוצאה ממעשיהם של השלושה, האש אותה הציתו התפשטה במהירות ומבנים של העסק ומלאי משטחי עץ של העסק עלה באש. כוחות כיבוי רבים הוזעקו למקום, ובפעולות כיבוי האש פעלו צוותי כיבוי וכבאיות רבות, שכללו לוחמי אש קצינים ומפקדים. לעסק ולסחורה שהוחזקה בו נגרמו נזקים כבדים, וכן נגרמו נזקים כבדים לעסקים סמוכים, בגינם נתבע העסק, המוערכים במאות אלפי שקלים".

3. בתאריך 12.6.2019 התקשר הנאשם אל גד, בנוכחות אברהים ואחמד, ודרש ממנו כי ישלם לו סך 100,000 ₪. באותה שיחה אמר הנאשם לגד, כי לגד יש רכוש ועסקים רבים, אותם ניתן לשרוף, וכן איים עליו כי יפגע בבני משפחתו, אם סכום הכסף לא ישולם לו עד ליום ב' הקרוב.

גד פנה למשטרת ישראל, והונחה על ידה לתאם עם הנאשם מקום מפגש למסירת הכסף. על פי כתב האישום, הנאשם עדכן את אחיו אמיר חסן ואת חברו מוחמד מסארווה בנוגע להצתת העסק, ונועץ בהם כיצד לתאם את המפגש בו יקבל את דמי הסחיטה מגד. בסופו של דבר המפגש לקבלת דמי הסחיטה תואם לתאריך 20.6.2019, ולמקום המפגש נסעו הנאשם, אברהים ואחמד. כמו כן הגיעו למקום המפגש שני שוטרים במונית. אחד השוטרים, דוד שמו, התחזה להיות שליחו של גד, והשני, משה שמו, התחזה להיות נהג המונית. הנאשם, אשר סבר שדוד הוא שליחו של גד, נכנס למונית וקיבל מדוד את דמי הסחיטה, ובאותו מעמד נעצר על ידי דוד. מיד לאחר מכן נעצרו גם אברהים ואחמד, שהמתינו לנאשם על ספסל במקום המפגש.

4. על רקע העובדות שלעיל, הודה הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

(א) הצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) (רישה) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

(ב) סחיטה באיומים, עבירה לפי סעיף 428 (רישה) לחוק העונשין.

ג. טענות באת כוח המאשימה

5. לישיבה שנקבעה לשמיעת טיעונים לעונש הצטיידה באת כוח המאשימה במסמך כתוב, אותו הגישה במהלך הדיון. באת כוח המאשימה הדגישה את חומרת העבירות בגין הורשע הנאשם והנזק שנגרם לעסקו של גד ולעסקים הסמוכים. לטענת באת כוח המאשימה, מעשיו של הנאשם פגעו בערכים חברתיים חשובים, כגון ביטחונו האישי של המתלונן, קניינו ושלווה חייו, והיה קיים אף סיכון שיפגעו בחיי אדם. עוד הוסיפה באת כוח המאשימה, שמעשיו של הנאשם נעשו לאחר קשירת קשר עם חבריו - אברהים ואחמד - ותוכנו על ידם מבעוד מועד, וכללו אף תכנית לחלוקת שלל דמי הסחיטה שיקבלו. באת כוח המאשימה הוסיפה, שחלקו של הנאשם היה משמעותי, והוא זה שהתקשר אל המתלונן ודרש ממנו את הכסף והוא אף זה שהתקשר אליו לאחר מעשה ההצתה ותאם עמו את המפגש, בו קיוו הנאשם וחבריו לקבל את דמי הסחיטה.

6. לדעת באת כוח המאשימה, בנסיבות העניין מתחם העונש ההולם לעבירת ההצתה בה הורשע הנאשם נע בין 30 חודשי מאסר בפועל ועד 50 חודשי מאסר בפועל, ומתחם העונש ההולם בגין עבירת הסחיטה באיומים נע בין 24 חודשי מאסר בפועל ועד 42 חודשי מאסר בפועל.

ד. טענות בא כוח הנאשם

7. כמו באת כוח המאשימה, אף בא כוח הנאשם הניח על שולחנו טיעון כתוב. בא כוח המאשימה הדגיש את העובדה כי מדובר בצעיר בן 20 שנים בדיוק (במועד הטיעון לעונש), ויש להחיל עליו את דין "הבגירים הצעירים" (ע"פ 7781/12 פלוני נגד מדינת ישראל (25.6.2013)). לטענת בא כוח הנאשם, הנאשם היה הצעיר שבחבורה, ועובדה זאת נוצלה על ידי חבריו, אשר שלחו אותו לעמוד בקו החזית מול המתלונן ואף שלחו אותו לקבל את הכסף במקום המפגש. לטענת בא כוח הנאשם, הטלת עונש מאסר על הנאשם "למשך תקופה ארוכה ולא מידתית" עלולה לגרום להשרשת דפוסי עבריינות אצלו, דבר המנוגד לאינטרס הציבורי. בא כוח הנאשם הוסיף וסקר את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת העובדה שאין לחובתו עבר פלילי וזו היא הפעם הראשונה שהוא עומד לדין. כמו כן ציין בא כוח הנאשם את העובדה, שהנאשם שיתף פעולה בחקירה והודה בעבירות המיוחסות לו מיד בתחילת ההליכים.

8. בשונה מבאת כוח המאשימה, סבור בא כוח הנאשם כי יש לראות את האישומים המיוחסים לו כ"אירוע אחד" לעניין סעיף 40"ג לחוק העונשין, ויש אפוא לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשתי העבירות בהן הורשע גם יחד. באשר למתחם העונש ההולם טען בא כוח הנאשם, כי על פי מדיניות הענישה, העולה מפסקי הדין הרבים שסקר בטיעון הכתוב שהגיש, מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה שלפני נע בין 13 חודשי מאסר ובין 30 חודשי מאסר.

ה. תסקיר המבחן

9. נוכח גילו של הנאשם, הורתי לשירות המבחן להכין תסקיר מבחן בעניינו של הנאשם.

שירות המבחן סקר בתסקיר את נסיבותיו האישיות של הנאשם, ואת הטענה שטען הנאשם לפני קצינת המבחן, והיא, שהנאשם נגרר אחרי חבריו, ופעל מתוך רצון להפיק רווח כספי מהיר וקל. על פי התסקיר, הנאשם טען לפני קצינת המבחן כי פעל באופן אימפולסיבי מבלי לחשוב על ההשלכות האפשריות של מעשיו ומבלי להתייעץ עם אמו, המשמשת כגורם תומך ומכוון בחייו.

קצינת המבחן לא התרשמה שהנאשם גילה תובנה אמיתית לחומרת מעשיו או שגילה אמפתיה כלפי המתלונן, ולהערכתה קיים סיכון לחזרה על התנהגות פורצת גבולות בעתיד. על כן, בסיפה לתסקיר המבחן קבעה קצינת המבחן, כי לא מצאה מקום להמליץ על חלופות ענישה או שיקום במסגרת הקהילה, העשויות להפחית סיכון להישנות מקרים דומים בעתיד.

ו. דברי הנאשם ואמו

10. אמו של הנאשם העידה לטובתו במסגרת הטיעון לעונש, וביקשה להתחשב בנסיבותיו האישיות. לטענתה המשפחה עברה "דברים קשים מאוד בבית, גירושין ואלימות", אשר גרמו להתפרקות המשפחה והשפיעו על הנאשם.

11. הנאשם בדבריו טען, כי הוא ער לכך שביצע עבירות חמורות, אך הוסיף כי נגרר אחרי חבריו והוא מצטער על מה שעשה.

ז. גזר הדין בעניינם של אברהים ואחמד

12. בתאריך 18.2.2020 נגזר בבית משפט זה דינם של אברהים ואחמד, שותפיו של הנאשם למעשי ההצתה והסחיטה באיומים. (ת"פ 13908-07-19 (מחוזי חיפה) מדינת ישראל נ' ח'טיב (18.2.2020)), לפני כב' סגן הנשיא, השופט ר' סוקול).

בניגוד לטענת הנאשם שלפני, כי נוצל על ידי שותפיו בשל גילו הצעיר, ונשלח לעמוד בקו החזית, טענו שותפיו כי הנאשם שלפני היה דווקא "הרוח החיה" בביצוע העבירות. בגזר הדין נקבע, כי יש לגזור עונשם של הנאשמים בגין כל עבירה בנפרד. מתחם העונש ההולם שנקבע לעבירת ההצתה היה מאסר בין 24 חודשי מאסר בפועל ועד 50 חודשי מאסר בפועל, ומתחם העונש ההולם בגין עבירת הסחיטה באיומים נע

בין 18 חודשי מאסר בפועל ל- 48 חודשי מאסר בפועל.

על רקע דברים אלה ובהתחשב בנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, לרבות גילם הצעיר, גזר בית המשפט על כל אחד מהנאשמים 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל בגין עבירת ההצתה, וכן מאסר על תנאי. בנוסף לכך, אברהים נדון ל- 30 חודשי מאסר בפועל בגין עבירת הסחיטה באיומים ומאסר על תנאי, ואחמד נדון ל- 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועוד מאסר על תנאי, בגין עבירת הסיוע לעבירת הסחיטה באיומים. בית המשפט אף הורה על חפיפה חלקית של העונשים, כך שבסך הכל יהיה על אברהים לרצות 54 חודשי מאסר בפועל ועל אחמד יהיה לרצות 46 חודשי מאסר בפועל.

ח. ריבוי עבירות

13. ראשית מבקש אני להתייחס לסוגיית ריבוי העבירות. כאמור, באת כוח המאשימה טענה, כי יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחת מהעבירות בנפרד, ולעומתה טען בא כוח הנאשם, כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשתי העבירות גם יחד.

14. סעיף 40"ג לחוק העונשין מדבר על מספר עבירות המהוות "אירוע אחד", ובמספר פסקי דין דן בית המשפט העליון בשאלה, באלו מקרים מספר עבירות תהווה אירוע אחד. בעניין זה נקבעו שני מבחנים. המבחן האחד הוא מבחן "צורני-עובדתי", במסגרתו יש לבחון האם מדובר במסכת עבריינית אחת, המבוצעת ברצף ובסמיכות של זמן או מקום, שמטרתה להשיג את התוצאה האסורה והיא פרי תכנון פלילי אחד ומחשבה פלילית אחת, או שמא מדובר בשרשרת עבירות שכל אחת מהן מהווה חוליה נפרדת העומדת בפני עצמה. המבחן השני הוא מבחן מהותי - מוסרי, המופעל בדרך כלל במקרים בהם בוצעו עבירות כלפי גופם של אנשים, ובמסגרתו יש לבחון, בין היתר, את מספר הנפגעים מביצוע העבירה (וראו: ע"פ 2453/15 חיימוב נ' מדינת ישראל, (11.12.2016); ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

15. במקרה שלפני מעשה ההצתה היה חוליה אחת בשרשרת האיומים שהנאשם וחבריו הפעילו על המתלונן, ולמעשה להבדיל מהאיומים המילוליים שנמסרו למתלונן בטלפון, איומים שיש להם השפעה על שלווה חיו של הקורבן, הרי שההצתה, שבוצעה מתוך כוונה לגרום למתלונן נזק כבד, נועדה לשדר למתלונן מסר מוחשי, חד ובלתי מתפשר, כי מוטב לו להיעתר לדרישות הסחטניות של הנאשם וחבריו. מעשה ההצתה היה כרוך בפעולות תכנון והכנה ספציפיות לעניין ההצתה. הצתת עסקו של המתלונן אף התעלמה מהחשש שהאש תפגע גם בעסקים שכנים לעסקו של המתלונן, וכעולה מכתב האישום, בעקבות ההצתה נפגעו עסקים אחרים של אנשים תמימים.

16. לפיכך, גם אם קיים רצף וסמיכות זמנים בין עבירת ההצתה ועבירת הסחיטה באיומים, וגם אם עבירת ההצתה נועדה לשמש ככלי סחיטה במסגרת עבירת הסחיטה באיומים, הנני סבור שבנסיבות המקרה שלפני יש לראות יש לראות את עבירת ההצתה כעבירה נפרדת, שחייבה תכנון, הכנה ומחשבה פלילית נפרדים, וכתוצאה מביצועה נפגעו אף קורבנות שכלל לא היו מטרות לסחיטה.

17. על כן, הנני קובע, כי מדובר בשני אירועים, ויש אפוא לגזור דינו של הנאשם בגין כל עבירה בנפרד.

ט. קביעת מתחם העונש ההולם

18. העיקרון המנחה בקביעת "מתחם העונש ההולם" הוא "עיקרון ההלימה". על פי עיקרון זה יש לקיים יחס הולם בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, ומידת אשמו של הנאשם, מחד גיסא, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו, מאידך גיסא. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב במידת הפגיעה בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, ובמידת הענישה הנהוגה בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה על ידי הנאשם. בשלב זה בית המשפט אינו מתייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, שכן השלב בו בית המשפט מתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, יהיה השלב בו יבוא בית המשפט לקבוע את עונשו של הנאשם, בתוך מתחם העונש ההולם.

19. בסעיף 40ט' לחוק העונשין, פורטו נסיבות שונות, שאינן מהוות רשימה סגורה, שעל בית המשפט להתחשב בהן, ככל שבית המשפט סבור שהן משפיעות על חומרת המעשה ועל אשמו של הנאשם. בהתייחס לעניין שלפני, יש להביא בחשבון, בין היתר, את הנסיבות הבאות:

(א) התכנון שנעשה על ידי הנאשם וחבריו לקראת ביצוע כל אחת מהעבירות המהוות את האירוע.

(ב) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות. לעניין זה אין אני מקבל את טענת הסניגור, כי מדובר במי שנבחר לעמוד בקו החזית מול המתלונן בשל גילו הצעיר. יש לזכור, שהנאשם הוא זה שיצר קשר עם המתלונן, הוא השתתף ברכישת הבנזין ששימש להצתה והשתתף בהצתה עצמה, הוא שתאם עם המתלונן את המפגש למסירת הכסף, ובעניין זה אף נועץ באחיו אמיר ובחברו מוחמד, והוא אף זה שנכנס למונית בה לכאורה הגיע שליחו של הקרבן, כדי לקבל מידי השליח את דמי הסחיטה.

(ג) הנזקים שנגרמו כתוצאה מהעבירה, ובכלל זאת הן נזקי ההצתה והן הנזקים שנגרמו לשלוות חייו של המתלונן.

(ד) הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, ולעניין זה נראה כי מדובר ברצונו של הנאשם להפיק רווח כספי קל.

19. העבירות שהנאשם הורשע בביצוען אינן מן העבירות הקלות בחוק העונשין. העונש המרבי הקבוע בחוק העונשין לצד עבירת ההצתה הוא עונש מאסר בן 15 שנות מאסר. העונש המרבי הקבוע בחוק העונשין לצד עבירת הסחיטה, הוא עונש מאסר בין 7 שנות מאסר. במצטבר, הנאשם אפוא ביצע עבירות שהעונש המרבי המצטבר בגין מגיע כדי 22 שנות מאסר. על חומרתן של שתי העבירות, כאשר הן מבוצעות במסגרת אירוע אחד, עמד בית המשפט העליון בע"פ 728/13 **עוידה נ' מדינת ישראל** (20.11.2013). באותו פסק דין נדונו שלוש עבירות של סחיטה באיומים, שאת מהן אף הסתיימה בהצתה. אחד ממבצעי ההצתה נדון לעונש של 54 חודשי מאסר לריצוי בפועל וחברו נדון לעונש מאסר בן 28 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון נדחה, ובית המשפט קבע שהעונשים שנגזרו על הנאשמים אינם חורגים ממתחמי העונש הנוהגים, אם כי ראה חומרה מיוחדת בעובדה, שהסחיטה וההצתה בוצעו כלפי עורכי דין.

20. בהתייחסו לעבירת ההצתה, קבע בית המשפט העליון בע"פ 7496/12 **זיתוני נ' מדינת ישראל** (24.6.2013) (מפי כב' השופט א' רובינשטיין):

"למותר יהיה להכביר מלים על חומרתה של עבירת ההצתה בה הורשע המערער, לגביה נאמר כי "טבעה של הצתה שראשיתה ידוע, אולם כיצד תתפשט ומה יהיה היקף הנזק הכרוך בה, הוא עניין שלמצית, בדרך כלל, אין שליטה עליו. מכאן חומרתה היתרה של עבירה זו, ועל כן חייב העונש הנגזר בצידה לתת מענה לשיקולי גמול, מחד, והרתעת הרבים, מאידך" (ע"פ 2599/07 **קריין נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (2007), השופט לוי); ובעניין אחר נזדמן לי לציין, כי "נוכח הסכנה המיוחדת, הבלתי נשלטת, שבעבירות אלה - שהרי בהן 'תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה' (שמות, כ"ב, ה'), ואחריתה מי ישורנה - יש צורך בענישה מרתיעה, שכלל תהא כליאה" (ע"פ 3074/07 מדינת ישראל נ' אבו תקפה [פורסם בנבו] (2008))."

21. נראה הדבר, שטווח הענישה בעבירת ההצתה הוא טווח רחב, ובע"פ 3210/06 **עמארה נ' מדינת ישראל** (18.3.2007) נקבע, כי "לא תמיד מצאה ההתייחסות המחמירה את ביטויה ב"שורה התחתונה" של העונשים שהוטלו". באותו פסק דין סקר בית המשפט שורה ארוכה של פסקי דין והעונשים שהוטלו על מבצעי עבירת ההצתה. להלן אתייחס למספר פסקי דין שניתנו בעבר בעבירת ההצתה:

(א) בע"פ 2249/18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (11.11.2018), נדון מקרה בו המשיב הצית דירת מגורים כדי לגרום נזקי גוף למתלוננת, שהייתה קודם לכן בת זוגו, והמשיב חשד בה שהיא מקיימת מערכת יחסים עם אדם אחר. בבית המשפט המחוזי נקבע כי מתחם העונש ההולם בעבירת ההצתה בה הורשע המשיב נע בין שלוש שנים לשש שנים, ודן את הנאשם לארבע שנות מאסר הן בגין עבירת

ההצתה שבוצעה והן בגין עבירת התקיפה בה הורשע המשיב, לגביה קבע בית המשפט המחוזי כי הייתה תקיפה ברף הנמוך. בערעור שהוגש על ידי המדינה קבע בית המשפט העליון כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת ההצתה נע בין ארבע שנות מאסר לשבע שנות מאסר, והעמיד את עונשו של המשיב על שש שנות מאסר.

(ב) בע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל (6.1.2014) המערער נדון ל- 36 חודשי מאסר בפועל בגין הצתת כלי הרכב של שכניו. בית המשפט העליון מצא להקל בעונשו ולהפחית 6 חודשים מתקופת המאסר, בשל האפשרות שהמעשה היה מושפע ממצבו הנפשי של המערער.

(ג) בע"פ 5794/15 מדינת ישראל נ' שלמה טויטו (31.01.2016) נדון עניינם של שני המשיבים, שהורשעו בהצתת בית הספר הדו-לשוני בירושלים. בבית המשפט המחוזי נדון אחד מהנאשמים ל- 24 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון מצא מקום להחמיר בעונשו ולהעמיד על 32 חודשי מאסר בפועל. המשיב השני נדון בבית המשפט המחוזי ל- 30 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון החמיר גם בעונשו, והעמידו על 38 חודשי מאסר בפועל.

(ד) בע"פ 60/12 חיים עמר נ' מדינת ישראל (7.11.2012), הצית המערער את בית העסק בו עבד, לאחר שפוטר מעבודתו. המערער היה צעיר בגילו ולא נטל אחריות על מעשיו, ובית המשפט היה ער למצוקה אליה נקלע בעקבות פיטוריו. המערער נדון ל- 4 שנות מאסר בפועל, ונקבע כי העונש שהוטל עליו הוא "הולם ומאוזן" גם אם הוא עומד על "הצד הגבוה במתחם הענישה".

(ה) בע"פ 7887/12 מאיר שאול נ' מדינת ישראל (24.4.2013), הצית הנאשם ציוד שהיה מאוחסן במגרש, והיה שייך לאדם עמו היה לו סכסוך. בגזירת העונש הביא בית המשפט בחשבון את גילו של הנאשם, מצב בריאותו, הרקע הנפשי של המערער ועברו הפלילי הלא מבוטל. המערער נדון ל- 30 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון דחה את ערעורו על חומרת העונש, ואישר את מתחם העונש שנקבע בבית המשפט המחוזי - בין שנתיים לארבע שנים - אך קבע כי העונש שהוטל "נוטה לקולא".

22. כאמור, גם בעבירת הסחיטה באיומים טמונה חומרה, ובע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל (20.9.2015) נקבע ביחס לעבירה זו כדברים הבאים:

"עבירה זו פוגעת במרקם חייהם של הנסחטים, במישור האישי והכלכלי. המבצע אותה בוחר לעשות לעצמו דין עצמי ופוגע בקניינו ובחירותו של קורבן העבירה [ראו למשל: ע"פ 1637/13 גולן נ' מדינת ישראל (15.7.2014) [פורסם בנבו], פסקה 15, כן השוו: ע"פ 3856/13 גוני נ' מדינת ישראל (3.2.2014) [פורסם בנבו], פסקה 10; וע"פ 1430/12 אבולקיעאן נ' מדינת ישראל (14.4.2013) [פורסם בנבו], פסקה 15]. מסכת האיומים שאותה מפעיל הסוחט כלפי הנסחט

עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט "קשר של שתיקה" אשר יקשה עליו להתלונן. מדיניות ענישה מחמירה עשויה לסייע בשבירת קשר השתיקה. יש בכוחה לתמרץ את הנסחט להתלונן ולהרתיע את הסוחט.

23. להלן אסקור בקצרה מספר פסקי דין שניתנו בנוגע לעבירת הסחיטה באיומים:

(א) בע"פ 3791/18 לוי נ' **מדינת ישראל** (2.10.2018) קבע בית המשפט המחוזי כי מתחם העונש ההולם בעבירת סחיטה באיומים שנעברה על ידי שני המערערים הוא בין 18 חודשי מאסר ל- 48 חודשי מאסר. למערערים היה עבר פלילי מכביד, ולאחר ששקל את הנסיבות המקלות דן אותם ל- 28 חודשי מאסר בפועל. בערעור שהוגש מטעם המערערים נטען, כי מתחם העונש ההולם שנקבע גבוה מהמתחם הנוהג בעבירת הסחיטה באיומים, אך בית המשפט העליון דחה את ערעורם.

(ב) בע"פ 3566/15 **אבישג עופרה פרנג'יל נ' מדינת ישראל** (2.3.2016) נדון עניינה של המערערת, אשר הורשעה בעבירות של סחיטה באיומים, קבלת דבר במרמה ועושק. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשי מאסר בפועל עד 24 חודשי מאסר בפועל לכל אחת מהעבירות. המערערת טענה בערעורה, כי המתחם שנקבע היה גבוה מהמקובל, אך ערעורה נדחה.

(ג) בע"פ 357/15 **כעבאנה נ' מדינת ישראל** (6.5.2015) המערער הורשע בסחיטת המתלונן, לאחר שאיים כי יפיץ תמונות אינטימיות של המתלונן עם אישה פלונית. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 24 חודשי מאסר בפועל ל- 48 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם עונש מאסר 36 חודשי מאסר בפועל. באותו מקרה הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו "וגרר, שלא לצורך, את המתלונן לעדות בבית המשפט" ואף היה לו עבר פלילי, והוא ריצה קודם לכן עונש מאסר בן 3 שנים. חרף זאת בית המשפט העליון מצא להקל עמו, והעמיד את עונש המאסר על 30 חודשי מאסר בפועל. עם זאת בית המשפט העליון ציין, שגם אם מקובלת עליו מגמת ההחמרה בעבירות מסוג זה, מן הראוי שהדברים יעשו בהדרגה.

(ד) בע"פ 7166/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (24.2.2016) המערער הורשע בשורה של עבירות, ובתוכן עבירה של סחיטה באיומים. המערער היה אב לחמישה ילדים והודה בתחילת במשפט בעבירות המיוחסות לו. בית המשפט המחוזי קבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 חודשי מאסר בפועל ל- 48 חודשי מאסר בפועל, ודן אותו ל- 44 חודשי מאסר בגין כל העבירות בהן הורשע. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

24. לאחר ששקלתי טענות באי כוח הצדדים, ועל רקע עקרון המידתיות והעקרונות האחרים שיש להביא בחשבון בעת קביעת מתחם העונש ההולם, הנני מקבל עמדת באת כוח המאשימה, ומתחמי העונש ההולם

יהיו כדלקמן:

- (א) בעבירה ההצתה בה הורשע הנאשם, מתחם העונש ההולם יהיה 30 חודשי מאסר ועד 50 חודשי מאסר. בנוסף לכך יוטלו על הנאשם מאסר על תנאי וחובה לפצות את החברה שבשליטת המתלונן.
- (ב) בעבירת הסחיטה באיומים בה הורשע הנאשם, מתחם העונש ההולם יהיה 24 חודשים עד 42 חודשי מאסר. בנוסף לכך יוטל על הנאשם מאסר על תנאי.

י. סטייה ממתחם העונש ההולם

25. על פי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא, כי יש סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם. במקרה שכזה, רשאי בית המשפט לקבוע את עונשו של הנאשם "לפי שיקולי שיקומו", וכן מוסמך בית המשפט להורות על נקיטת אמצעי שיקום, לרבות העמדת הנאשם במבחן. עם זאת, לא ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם, גם כאשר יש סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, אם מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הם "בעלי חומרה יתרה".
26. המקור מתוכו ניתן היה להסיק שקיימים שיקולי שיקום לגבי הנאשם הוא תסקיר המבחן. ואולם, בתסקיר המבחן שניתן בעניינו של הנאשם מצאה קצינת המבחן לחוות דעתה, שקיים סיכון לחזרה על התנהגות פורצת גבולות בעתיד, ולפיכך לא מצאה להמליץ על חלופות ענישה או שיקום במסגרת הקהילה, העשויות להפחית את הסיכון להישנות מקרים דומים בעתיד.
27. על כן, אין אני מוצא מקום לסטות ממתחם העונש ההולם שנקבע לגבי כל אחת מהעבירות, ועונשו של הנאשם ייגזר אפוא בתוך מתחמי העונש שנקבעו.

י"א. קביעת העונש

28. לחובת הנאשם יש לזקוף את החומרה הטמונה בכל אחת מהעבירות בהן הורשע הנאשם ואת הנזק שגרם מעשה ההצתה. לזכות הנאשם יש להביא בראש ובראשונה את העובדה כי נטל אחריות על מעשיו כבר בתחילת ההליך, והודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. כמו כן יש להביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובכלל זאת מצבה הכלכלי של משפחתו, גילו הצעיר של הנאשם (20 שנים) והעדר הרשעות פליליות קודמות.
29. לתמונת השיקולים שיש להביא בחשבון בעניינו של הנאשם, יש אף להביא את עקרון "אחידות הענישה". כאמור, דינם של שותפיו של הנאשם למעשי העבירה נגזר לפני ימים ספורים, ונסיבותיהם של חבריו, לרבות

גילם (האחד יליד שנת 1999 והשני יליד שנת 1998), אינן שונות בהרבה מאלה של הנאשם. על כן לא יהיה זה נכון לגזור עונשו של הנאשם באופן שונה מהעונש שנגזר על שותפו אברהים, שהורשע באותן עבירות ממש (ואזכיר כי אחמד לא הורשע בעבירת סחיטה באיומים אלא בעבירה של סיוע לסחיטה באיומים).

30. לפיכך, לאחר ששקלתי את טענות באי כוח הצדדים, ואת כל הנסיבות הצריכות לעניין הנני גוזר על הנאשם העונשים הבאים:

- (א) בגין עבירת ההצתה הנני דן את הנאשם ל- 36 (שלושים ושישה) חודשי מאסר לריצוי בפועל.
- (ב) בגין עבירת הסחיטה באיומים, הנני דן את הנאשם ל- 30 (שלושים) חודשי מאסר לריצוי בפועל. מתוך תקופה זו 12 (שנים עשר) חודשים ירצו באופן חופף לעונש המאסר שהושת על הנאשם בגין עבירת ההצתה לפי סעיף קטן (א) שלעיל, והיתר, 18 (שמונה עשר) חודשים ירצו על ידי הנאשם באופן מצטבר לעונש הנ"ל.
- (ג) למען הסר כל ספק, סך כל תקופת המאסר שעל הנאשם לרצות בפועל, על פי האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) שלעיל, תעמוד על 54 (חמישים וארבעה) חודשים.
- (ד) מתקופת המאסר הכוללת שעל הנאשם לרצות על פי גזר דין זה תנוכה התקופה בה הנאשם היה נתון במעצר, דהיינו, מתאריך 20.6.2019 ועד היום.
- (ה) הנני דן את הנאשם ל- 12 (שנים עשר) חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא, שבמשך 3 (שלוש) שנים ממועד שחרורו ממאסרו, לא יעבור הנאשם עבירת הצתה לפי סעיף 448 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, או עבירת סחיטה באיומים לפי סעיף 428 לחוק העונשין.
- (ו) הנני מחייב את הנאשם לשלם לחברת עומבר הנדסת חומרים וסחר בע"מ פיצויים בסך 15,000 (חמישה עשר אלף) ₪, אשר ישולמו ב- 10 תשלומים שווים ורצופים בסך 1,500 ₪ כל תשלום החל מיום 1.4.2020.

ניתן היום, כ"ח בשבט, תש"ף, 23.2.2020, והודע בפומבי.

והודע לנאשם כי הוא זכאי לערער על פסק הדין בתוך 45 ימים מהיום.

יצחק כהן, שופט
סגן נשיא